

lige Opfattelse af disse Forhold, staaer det som Noget, der ikke blot er nedarvet hos os, men som er blevet betragtet saaledes overalt, hvor Forholdene ere paa nogen Maade analoge, at det, at være virkelig Tjener i en Kirke, og det, at være Soldat, ere Stillinger, der ere uforenelige. Det er det, jeg vil have opretholdt; der er det, der hidtil har været opretholdt, og som Grundloven efter min Overbevisning ikke har villet forandre. Der kunde opkastes Spørgsmaal, om der ikke ogsaa gives andre Stillinger i Staten, som kunde ansees uforenelige med at gjøre activ Krigstjeneste, men saadanne ere ikke blevne opkastede, og det af den Grund, at de ere upraktiske. Det er saaledes aldeles upraktisk at spørge, om en Justits- eller Kultusminister skal kaldes bort fra sit Ministerium for at gjøre Krigstjeneste, staae Skildvagt osv. Efter min Mening er det ogsaa uforenelige Ting; en Justitsminister skal ikke kunne kaldes til at opfylde sin Værnepligt; men netop fordi det er upraktisk, er Spørgsmaalet ikke blevet opkastet. Men det her foreliggende Spørgsmaal er blevet opkastet og besvaret, og besvaret af den samme Forsamling, som gav Grundloven, og Besvarelsen er opretholdt af en senere Rigsdag, efterat Grundloven var traadt i Virksomhed. Det er altsaa min Overbevisning, at her ikke er Tale om noget Brud paa Eghedsgrundsætningen, og det er Grundsætningen her er Tale om, praktisk er det for Tødet at regne, hvorledes Spørgsmaalet afgjøres. Det indeholder ikke den mindste Krænkelse af Eghedsgrundsætningen, og heller ikke den mindste Afvigelse fra Grundlovens Aand og Ord, naar vi sige, at det, at være ordineret Geistlig, det at være i Kirkens Tjeneste, er en Stilling der er ligesaa uforenelig med den virkelige active Udøvelse af Værnepligten, som i det Exempel, jeg nævnte, det at være Sjællands Biskop er med at være Jødepræst.

**Ploug:** Jeg vil ikke stemme for det foreliggende Vædringsforslag, og jeg skal kortelig sige, hvorfor. Det Forslag, som blev forkastet ved 2den Behandling, stemte paa det Nærmeste med det Forslag, som blev stillet af Fællesudvalget i den forrige Samling, som jeg selv der var med at stille, og som efter

min Mening ogsaa ramte det Rigtige. Jeg erkjender nu vistnok, at der i Regjeringens nuværende Forslag savnes en saadan fuldstændig Garanti, som man i forrige Samling søgte at tilvejebringe ved at indbringe et særligt Lovforslag her i Thinget, for at det Tilfælde ikke skal kunne indtræde, at den ordinerede Geistlige, som ikke har tjent 4 Aar i Linien, kaldes til Værnepligt, eller med andre Ord, for at man ikke ordinerer Geistlige, der ikke have udført deres 4 Aars Tjeneste i Linien. Men, skjøndt jeg maa indrømme, at den Sikkerhed, der ligger i den høitagne Kirke-ministers Ord, ingenlunde er fyldestgjørende, fordi vi jo have mangfoldige Exempler paa, at en Minister aldeles ikke har anseet sig bunden ved sine Forgængeres endogsaa skriftlige Udtalelser, forekommer det mig dog, at der ligger en ganske god Garanti i Forholdenes egen Logik, i den naturlige Stilling, som enhver Kirkeminister maa indtage overfor de Geistlige. Det kan jo nemlig ikke vel tænkes, at den Minister, der er sat til Kirkens Værge, skulde lade Geistlige ordinere, forinden de havde tjent deres 4 Aar, naar en saadan Bestemmelse som den, der staaer i Regjeringens Udkast, bliver til Lov, idet han jo der-ved vilde foranledige, at ordinerede Geistlige kunde blive indkaldte. Jeg kan ikke skjønne, at denne Frygt for, at Ordinationen ikke vil blive holdt tilbage, indtil Værnepligtslovens Bud er opfyldt, har nogen videre Hjemmel i Forholdenes egen Bessaffenhed. Paa den anden Side kan jeg rigtig nok ikke see, hvorfor ikke Regjeringen, naar det udtrykkeligt forlanges, vil fremkalde en kongelig Anordning derom; hvis den gjorde dette, vilde jo, efter hvad det synes, Alle eller idetmindste de Fleste være tilfredsstillende. Jeg kan altsaa ikke gaae ind paa de Vædringsforslag, som ville føre Lovene tilbage til den Skikkelse, som den oprindeligt havde i forrige Samling, og som efter min Mening fjerner sig fra det, som med Billighed kan fordres fra Kirkens Side, og jeg seer heller ikke nogen Grund til at vedtage et saa vidt afvigende Forslag deri, at det andet Thing er gaaet til den modsatte Yderlighed. Jeg troer, det er et Exempel, som det er bedre ikke at følge. Deri kan jeg